

Oponentský posudek na disertační práci JUDr. Petra Šťovíčka

Odpovědnost za škodu způsobenou vadou výrobku.

Autor práci, která se věnuje aktuálním otázkám odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku, přehledně uspořádal.

Po úvodu, ve kterém charakterizuje hlavní cíle své práce, zkoumá ve druhé části obecná východiska občansko právní úpravy odpovědnosti. Zabývá se obecným pojmem odpovědnosti, dále pak odpovědností za prodlení, odpovědností za vady, odpovědností za škodu; zkoumá též vzájemný vztah odpovědnosti za škodu a odpovědnosti za vady. V třetí části se věnuje soukromoprávní odpovědnosti za výrobek a bezpečnosti výrobků. Informuje čtenáře o právu spotřebitele v Evropské unii a o bezpečnosti výrobků podle českého práva. Čtvrtá část je věnována odpovědnosti za vady výrobku;, autor se velmi podrobně věnuje definici pojmu výrobek, nejprve obecně a následně i v českém právním řádu. V této části práce neopomenul připomenout ani širší ústavně právní základ odpovědnosti za výrobek. V páté části spatřuji těžiště oponované práce. Autor nejprve velmi instruktivně a pro čtenáře přínosně analyzuje právní úpravu v USA, tedy v zemi, ve které vznikl tento druh zvláštní odpovědnosti. Čtenáře seznamuje s řadou pečlivě vybraných soudních rozhodnutí, kterými osvětluje postupný vznik odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku. Upozorňuje na poměrně složitou právní cestu, kterou americká justice postoupila.

Pro českého čtenáře je mimořádně zajímavá ta partie práce, která se věnuje odpovědnosti za škodu vzniklé při používání azbestových materiálů. Autor se podrobně rozepisuje o této problematice a analyzuje i postupný vývoj judikatury, která opakovaně otázky výše náhrad posuzovala. Aktuálnost pro českého čtenáře je dána tím, že v současné době sdělovací prostředky upozornily, že v některých školských zařízeních se použití azbestu při výstavbě potvrdilo.

Stejně zajímavě je podání i výklad o (nesprávném) nutričním složení výrobku -podle reklamy určeného k dětské výživě- Nutely. Právní posouzení vzniklé situace podaly jak americké, tak i německé soudy.

Obě tyto části oponované práce věnované zahraničním úpravám a soudním pohledům na odpovědnost za škodu způsobenou vadou výrobku považuji za mimořádně cenné, napsané z hlubokou znalostí věci a dobře vysvětlující problematiku této právní úpravy.

Směrnici EHS 85/374 ve znění směrnice EU/1999/34 je věnován výklad na straně 88 a následující. Konečně v této části práce autor zkoumá právní úpravu odpovědnosti za vadný výrobek v České republice.

Autor respektuje, že byl přijat nový občanský zákoník a novou úpravu odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku podle nové úpravy již zkoumá.

K závěrečné partii mám několik připomínek. Jednak výklad autora o novém občanském zákoníku je neúměrně rozsáhlý: autor se totiž nesoustřeďuje jen na změny právní úpravy k nimž dochází v oblasti, které se v práci věnuje, nýbrž čtenáře seznamuje téměř se všemi změnami, které nový občanský zákoník přináší.

Autor cituje prof. I. Pelikánovou, která označuje nový občanský zákoník za kuriózní (i když autor neudává pramen tohoto výroku, je oponentovi známo, že jde o článek publikovaný v Hospodářských novinách 20-22. července 2012). Není mi však zcela jasné, proč autor nepracoval s další úvahou, kterou I. Pelikánová uvádí a která se přímo dotýká autorem zkoumaných otázek. Podle prof. Pelikánové platná úprava poměrně věrně přebírá směrnici o odpovědnosti za vady výrobků avšak v novém občanském zákoníku klesl rozsah úpravy oproti platnému a účinnému právnímu stavu na třetinu. Autor měl – podle mého názoru- buď tomuto názoru přitakat a dovést z tohoto odpovídající právní závěr anebo nesouhlasit.

Další otázka dopadá na vztah občanského zákoníku k právní úpravě ochrany spotřebitele. Má občanský zákoník obsahovat právní úpravu ochrany spotřebitele anebo sluší dát přednost úpravě zvláštní; tj. mimo rámec občanského zákoníku (jak to činí např. právní úprava francouzská).

K této otázce, kterou autor sice správně pokládá, však nezaujímá jednoznačný závěr.

S ohledem na to, že oponovaná práce splnila požadavky kladené na práci doktorandské doporučuji, aby po úspěšné obhajobě práce byl autorovi přiznán titul PhD.

V Praze dne 5.10.2012

Prof. JUDr. Jan Dvořák, CSc.